

účelu. Důkaz ten však žalovaná nepodala a nebyla ani s to jej podati, poněvadž jest zjištěno, že nehodě podobné lze zabrániti prostým obedněním poličky, které by nepřiměřeného nákladu, zajisté nevyžadovalo.

Čís. 585.

Zpětvezetí trestní obžaloby pro přestupek cizoložství není ještě o sobě odpuštěním cizoložného poklesku jakožto důvodu rozluky.

(Rozh. ze dne 8. července 1920, Rv I 299/20.)

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání obhájce manželského svazku do rozsudku odvolacího soudu, jímž potvrzen rozsudek první stolice, uznávající na rozluky manželství sporujících se stran pro manželčino cizoložství.

Důvody:

Obhájce svazku manželského uplatňuje dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. a spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud nehleděl k namítanému odpuštění žalobcovu. Podle § 14 c) zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., pomíjí právo, domáhati se žalobou rozluky manželství, odpuštěním. Odpuštění může se státi výslovně, ale také mlčky dle § 863 obč. zák. činy takovými, které s uvážením všech okolností nedopouštějí důvodně pochybovati o tom, že chtělo a mělo býti odpuštěno. Vždy však musí, jak vyplývá z dalšího znění dotčeného § 14 c), odpuštěna býti s k u t e č n o s t í s o u c í důvodem rozluky, tedy jde-li o cizoložství, cizoložný čin druhého manžela. Výslovné odpuštění cizoložného činu žalované nebylo ani tvrzeno. V tom pak, že žalobce před zahájením hlavního přelíčení o soukromé obžalobě, kterou podal pro přestupek § 502 tr. zák. na svou manželku a Jana A., když oba obžalovaní doznavše, že se dopustili cizoložství vůči žalobci, prohlásili, že toho litují a že jsou ochotni složiti dobrovolnou pokutu 50 K pro fond vdovský a sirotčí a zaplatiti útraty, přijal nabízené narovnání a vzal žalobu zpět, — nelze spatřovati mlčky se stavší odpuštění cizoložného činu, nýbrž jen prominutí trestních následků tohoto činu. Pokud obhájce svazku manželského tvrdí, že dřívější důvod rozluky (cizoložství) stal se zpětvezetím návrhu na potrestání a pozdějším podáním žádosti za povolení dobrovolného rozvodu bezpředmětným, — přehlíží, že jde o manželství katolické, které tenkrát (v březnu a dubnu 1919) vůbec nemohlo býti rozloučeno, tak že cizoložství manželčino tehdy původem rozluky nebylo, a že § 23 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., zceia všeobecně stanoví, že lze žalovati o rozluky podle § 13 tohoto zákona, když důvod, který je podle tohoto zákona důvodem rozluky, vyskytl se za platnosti dřívějšího práva.

Čís. 586.

Nemovitosti, k nimž knihovně vloženo vlastnické právo pro singulární měšťanstvo s označením ideálních podílů držitelů súčasněných domů a s vyznačením těchto podílů na listu statkové podstaty knihovních vložek

súčastněných domů, jsou spoluvlastnictvím singularistů a nikoli vlastnictvím hromadné osoby.

(Rozh. ze dne 8. července 1920, R II 162/20.)

K žádosti finanční prokuratury v zastoupení eráru povolil knihovní soud odepsání dvou parcel z vložky čís. 300 v Uh. Hradišti, která dle listu B) patří majitelům 94 domů měšťanských a 55 domů domkářských, jichž čísla ve vložce jsou uvedena. Zápis ten stal se dle protokolu ze dne 28. prosince 1875, založeného při zakládání nových knih pozemkových, a jest při jednotlivých domcích v listě A) vyznačeno, že k domu patří také 2/243, pokud se týče 1/243 podíl na pozemcích zapsaných ve vl. čís. 300. Výměr byl doručen »singularárnímu měšťanstvu« v Uh. Hradišti k ruce místopředsedy. Majitelům domů a domků ve vl. čís. 300 vyznačených vůbec nebyl doručen. Na usnesení to stěžovali si někteří singularisté, domáhajíce se toho, by knihovní jednání ve vl. čís. 300 bylo zrušeno a žádost eráru byla zamítnuta, protože kupní smlouva, jednání tomu za základ sloužící, majiteli singularních domů podepsána nebyla a že na ní podepsaný pokladník a místopředseda prodali parcely bez vědomí singularistů. Rekursní soud vyhověl rekursu a žádost zamítl. **Důvody:** Dle obsahu pozemkové knihy jsou pozemky ve vl. čís. 300 příslušenstvím kmenových statků, domů a domků (§ 294 obč. zák.), nejsou samostatným knihovním tělesem a nejsou proto zcizitelné bez kmenové usedlosti (§ 485 obč. zák.), pokud se týče bez šetření předpisů zákona ze dne 7. června 1883, čís. 94 ř. z. (Srovnej Randa, Vlastnictví, I. strana 415 a z četných podobných rozhodnutí čís. 351, 1463 úř. sb.). Tomu neodporuje, že singularní pozemky jsou zapsány do zvláštní vložky, která byla založena jen za účelem lepšího přehledu a zjednodušení práce při zakládání knihy pozemkové. Již s tohoto hlediska jest kupní smlouva ze dne 22. května 1919 právně bezúčinnou, nehledíc ani k tomu, že zástupcové měšťanstva plnomocí jednotlivých vlastníků kmenových statků po rozumu § 31 knih. zák. se nevykázali, kterážto plná moc potvrzením okresního hejtmanství, »že řečení činitelé jsou oprávněni zastupovati singularisty« nahražena býti nemůže (§ 77 kn. zák.). Ježto singularní příslušenství podléhá osudu kmenového statku, s kterým tvoří celek nedílný, vztahují se také knihovní břemena na toto příslušenství, které tedy také z tohoto důvodu bez šetření předpisů § 11 kn. zákona nelze odloučiti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu žadatele.

Důvody:

Právo vlastnické k pozemkům, zapsaným ve vložce čís. 300 pozemkové knihy katastrální obce Uherského Hradiště, vloženo jest pro singularní měšťanstvo v Uherském Hradišti (Singularbürgerschaft in Ung. Hradisch) a to pro každého ze 94 majitelů domů (Grosshausbesitzer), tamže podrobně uvedených, 2/243 a pro každého z 55 majitelů domků (Kleinhäuserbesitzer), též tam blíže naznačených, 1/243, kteréžto podíly zároveň v knihovních vložkách súčasněných usedlostí jako části statkové podstaty těchto usedlostí jsou vyznačeny. Podle stavu knihovního, který při vyřizování knihovního návrhu jedině může býti rozhodujícím,

jde tedy o nemovitý majetek několika fyzickým osobám společný ve smyslu §§ 825 a násl. obč. zák., při čemž osoby podílníků určují se dočasným knihovním zápisem na listu vlastnictví knihovní vložky té které súčasněné usedlosti, — a nikoliv o majetek osoby právnické, jak v dovolacím rekursu jest tvrzeno. Že tomu tak není, vysvítá též z oznámení, jež správa singulárního jmění v Uherském Hradišti dne 8. června 1920 učinila krajskému soudu v Uherském Hradišti, dle něhož správa ta teprve nyní se domáhá utvoření spolku súčasněných majitelů domů a domkářů, ve kterém by o každé transakci se singulárním majetkem rozhodovala absolutní většina. Jde-li však o pouhé spoluvlastnictví fyzických osob ve smyslu §§ 825 a násl. obč. zák., — mohli by ti, kdož uzavřeli a podepsali kupní smlouvu ze dne 22. května 1919 za spoluvlastníky jen tehdy býti pokládáni za oprávněny, nakládati s podstatou společného majetku, kdyby byli všemi podílníky náležitým způsobem k tomu bývali zmocněni (§§ 828 a násl., 1008 obč. zák.). Že se tak stalo, nebylo prokázáno listinou, jak ji žádá § 31 (74) kn. zák. Potvrzení obecní rady král. města Uh. Hradiště (nikoliv okresního hejtmanství, jak rekursní soud předpokládá) na listině o kupní smlouvě, že pokladník a místopředseda jsou oprávněni zastupovati singularisty v Uherském Hradišti, nenahrazuje potřebné listiny zmocňovací, kdyžtž obecní rada není povolána, aby ve věcech soukromoprávních vydávala osvědčení. Listina, na jejímž základě žádáno bylo za knihovní zápisy, nevyhovuje tedy předpisům §§ 26, 31, 74 a 94 č. 2 knih. zák. a právem byl knihovní návrh finální prokuratury zamítnut soudem rekursním.

Čís. 587.

Nepřípustnost prozatímního opatření k zajištění nároku, vadícího dle údajů ohrožené strany právům, jež vznesla by odpůrci, kdyby jeho dílo, jakž o to zažádal, prohlášeno bylo za stavbu, požívající výhod po rozumu cís. nařízení. ze dne 16. října 1914, čís. 284 ř. zák.

(Rozh. ze dne 13. července 1920, R I 389/20.)

Těžařstvo B. zažádalo u ministerstva veřejných prací, by zamýšlené jím rozšíření povrchového dolování na uhlí na prostor, zabírající z části též stavební obvod města F., bylo prohlášeno ve smyslu cís. nařízení za stavbu, výhod požívající. Městská obec F., zvěděvši o této žádosti těžařstva, navrhla na okresním soudě, by prozatímním opatřením zakázáno bylo těžařstvu, by nepodjalo se dolování v části, patřící k stavebnímu obvodu města, dokud město sporem neprokáže, že má právo zakázati těžařstvu dolování v řečené části. Nárok na tento zákaz osvědčilo město smlouvou, jež v roce 1914 byla mezi městem a těžařstvem uzavřena, ohrožení nároku shora uvedenou žádostí těžařstva osvědčilo město potvrzením ministerstva, že žádost tvrzeného obsahu byla na ministerstvu podána. Okresní soud nařídil prozatímní opatření. Rekursní soud návrh zamítl, poněvadž prozatímní opatření jest ve své podstatě zákrkem ku zajištění úspěchu soudního rozhodnutí. Kde úspěchu toho nelze se již předem nadíti, není místa pro prozatímní opatření. Tak jest tomu v případě, o který se jedná. Neboť, prohlásí-li ministerstvo zamýšlené